

KATJA RINNE-KOSKI

Lehden uusi toimitus esittäytyy

Riukulehto kannustaa maaseutututkimusta monitieteistymään

Vuodesta 2012 Maaseudun Uusi Aika -lehden päätoimittajana toimineen Mia Vepsäläisen toimikausi on päättynyt, ja päätoimittajan pesti vaihtui vuoden 2015 alusta Itä-Suomesta Etelä-Pohjanmaalle. Päätoimittajan tehtävää tulee loppuvuodesta hoitamaan YTT Aapo Jumppanen. Siihen asti häntä sijaistaa aluehistorian tutkimusjohtaja, FT, YTM, taloushistorian dosentti Sulevi Riukulehto.

Olen huomannut, että Sulevi Riukulehto herättää kiinnostusta ympäristössään: Hänet pysäytetään Helsingin kadulla valokuvattavaksi pukeutumisalalan kurssityöhön. Topi Sorsakoskeksi häntä on luultu, samoin Pertti Virtaseksi ja Martti Suosalon roolihaamoksi Risto Räppäjässä. – Istuessani junassa eräs poikajoukko kulki ohitseni useaan kertaan ja vilkuili uteliaana. Viimeisellä ohituskerralla rohkein pojista uskaltanut osoittamaan sormellaan ja hihkaksi: Lennart!

Sepä ei sanonut minulle vielä silloin mitään, mutta tutkijaryhmäni jäsenet tulostivat ystävällisesti Lennart Lindbergin kuvan netistä ja ripustivat työhuoneeni seinälle. Erehdyshän oli ihan ymmärrettävä:

Lennarthan on tutkija! nauraa Sulevi.

Tosielämässä Sulevi ei kuitenkaan ole mannekiini, laulaja eikä näyttelijäkään. Vuodesta 2011 lähtien hän on toiminut aluehistorian tutkimusjohtajana Helsingin yliopiston Ruralia-instituutissa Seinäjoella. Ennen tutkimustehtäviin siirtymistään Sulevi on toiminut muun muassa yläasteen ja lukion lehtorina sekä hoitanut kansalaisopiston rehtorin tehtäviä synnyinseudullaan Ähtärissä. Opettajatausta näkyy Sulevin jokapäiväisessä elämässä edelleen. Hän vitsailee puhuvansa aina ne kuuluisat neljäkymmentäviisi minuuttia yhteen menoon, ellei kello soi. Opettajatyön jälkeen kului toistakymmentä vuotta tutkimushallinnon johtotehtävissä Etelä-Pohjanmaalla toimivien yliopistojen yhteis-

työverkosto Epanetissa. – Osallistuin yli 70 pitkäkestoisien tutkimushankkeen suunnitteluun kuudessa eri yliopistossa. Työ oli suurelta osin ulkoisen rahoituksen kokoamista yliopistoprofessuureihin.

Nykyisen tutkimustehtävänsä myötä hänen tutkimukselliset kiinnostuksen kohteensa keskittyvät erityisesti sotienjälkeisen ajan aluehistoriaan ja aluestruktuurien muodostumiseen. Sulevi johtaa monitieteistä *Alueiden, historian ja kulttuurin* tutkimusryhmää, jonka kiinnostuksen kohteena ovat aluehistoria, kotiseutututkimus ja kulttuuriset ilmiöt maaseutukontekstissa. Tällä hetkellä ryhmä muodostuu kuudesta tutkijasta. Viimeaikaiset hankkeet ovat käsitelleet aluerakenteen ja maaseutuasumisen muutosilmiöitä sekä kulttuuriperintöä. Ryhmä tekee myös historian tilaustutkimusta. Julkaisuilla mitattuna tutkimuksellisen päälinjan muodostaa kokemuksellinen kotiseututeoria, jonka parissa Ruralia-instituutissa on työskennelty muutaman vuoden ajan.

Maaseutututkija asuu maaseudulla

Sulevilla on varsin realistinen käsitys maaseudun arjesta. Hän asuu perheineen entisessä kyläkoulussa Kuortaneen Salmenkylässä, joka on joutunut monien muiden kylien tapaan kohtaamaan maaseudun rakennemuutokset. Kylältä ovat vähitellen loppuneet koulu ja kauppa. Palveluiden ääreen kirkonkylälle on matkaa 12 kilometriä. Vaikka entisessä kyläkoulussa on runsaasti tilaa kolmilapsiselle perheelle, ei sen ylläpitäminen ole laiskan miehen hommaa. Ikkunoiden pesemiseen täytyy lomasta varata pari viikkoa, ja puuhuolto on koko kesän kestävä harrastus, sillä talossa on kahdeksan pönttömuuria, kiuas ja leivinuuni. Hyötyinä ovat koulurakennuksen tarjoamat mahdollisuudet: harvalla on omassa olohuoneessaan puolapuut ja köysirengas sekä ulkona oma pallokenttä, kuularinki, pituushyppypaikka ja kiipeilyteline. – Jääkiekkokaukalo annettiin Mäyrin kyläläisille.

Nykyään perheen kolme lasta ovat jo isoja ja muuttaneet osin pois kotoa.

Sulevi tunnustautuu kulttuurin suurkuluttajaksi. Hän lukee jopa tutkijaksi paljon, kuuntelee musiikkia ja katsoo elokuvia. Hän nauraa joutuneensa

varsinaiseen kulttuurin oravanpyörään, sillä pyrkimyksenä on seurata kirjallisuutta kaikilla mahdollisilla kielillä. Siksi lukemistoon saattaa eksyä ajateltajia hieman epätyypillisemmistäkin paikoista. – No joo. Alkuvuodesta ahmaisoin pari burundilaisista ja elämäni ensimmäisen hondurasilaisen kirjan, kertoo Sulevi. Aktiivinen vierailu kielillä lukemisen kartuttaa ja ylläpitää käyttösanastoa, mutta ennen muuta se antaa perspektiiviä kulttuurintutkijalle. – Jokaisen kannattaa pysähtyä miettimään, kuinka monessa tai oikeastaan kuinka harvassa maassa kirjoitettuja kirjoja on tullut lukeneeksi. Suomalaisen maailmankuva on loppujen lopuksi aika kapea ja länsirajoittunut.

Päätoimittajassa asuu selvästi pieni kieltenharrastaja: tavoitteena on opetella aina yksi kieli vuosikymmenessä. – Se on hidasta puuhaa, mutta pitää mielen virkeänä. Suomenkieltä ovat seuranneet englanti, ruotsi, ranska ja espanja. Siitä voikin suunnilleen päätellä miehen iän. Entä seuraavaksi? – Ehkä viro... ja turkki, jos vuosikymmeniä riittää.

Millaisia kirjoja luet? – Mieluiten sellaisia, joista saan selvää. Tällä hetkellä pöydällä on Malthusia, Braudelia, Ricoeuriä, Certeaut... Silloin kun ranska oli vielä vaiheessa, meni kyllä ihan Harlekiinia ja muuta kioskiroskaa. Anatomian sanasto tuli tutuksi. Suosittelen.

Tutkimuksellisissa kiinnostuksen kohteissakin on avaruutta: aate- ja oppihistoriaa, taloushistoriaa, kotiseutututkimusta, metsähistoriaa ja lastenkirjallisuuden tutkimusta.

Kaikki Maaseudun Uusi Aika -lehden päätoimittajat ovat olleet taustaltaan yhteiskuntatieteilijöitä. Sulevi ei tee poikkeusta. Sen sijaan poikkeuksellista on oppitausta historiatieteissä. Hän on väitellyt Jyväskylän yliopistossa yleiseen historiaan vuonna 1998 aiheenaan 1900-luvun vaihteen amerikkalainen kerskakulutus ja ylellisyyskeskustelu. – Sitä edelsi kyllä yhteiskuntatieteellinen perustutkiminto valtio-opista ja kansantaloustieteestä. Aate- ja oppihistorian parissahan minä silloinkin olin.

Maaseutututkijana Sulevi on ollut tietoinen Maaseudun Uusi Aika -lehden olemassaolosta, mutta ei itse ole koskaan julkaissut siinä mitään. – Ei se kuitenkaan siitä johdu, etten arvostaisi kotimaisia julkaisukanavia. Päinvastoin. On äärimmäisen tärkeää, että tiedettä julkaistaan ja siitä keskus-

tellaan myös suomeksi.

Päätoimittajakausi tuli eteen nopealla aikataululla ja kestää vain kahden tai kolmen lehden verran. – Kovin suuria linjanmuutoksia en tule teemmään, toteaa Sulevi. Ajatuksia lehden kehittämiseksi kuitenkin on: ehkä lehdelle olisi hyväksi, jos useampi numero – esimerkiksi kaksi vuodessa – olisi toimitusneuvoston julistamia teemanumeroita, ajattelee Sulevi ääneen. Se nostaisi lehteen tarjottavien artikkelien tasoa. Kirjoittajiksi saataisiin henkilöitä, jotka ovat aiheesta syvällisesti kiinnostuneita, mutta jolle maaseutututkimuksen kenttä ei ehkä ole ollut tuttu. Teemanumeroiden kirjoittajakutsuja voisi julkaista myös muiden tiedealojen lehdissä. Näin kirjoittajakunta laajenisi ja lehti saisi laajempaa tunnettua.

– Toimituksellista vastuuta voisi myös jakaa. Lehdellä voisi olla pääkirjoitustoimittajan lisäksi myös puheenvuoroimittaja. Toimituskunta siis laajenisi yhdellä hengellä, pohtii Sulevi. Tästä Maaseudun Uusi Aika -numerosta alkaen lehti siirtyy uuteen aikakauteen, kun lehden painetun version rinnalle astuu myös verkkoversio. Muita tulevaisuuden uudistuksia voisi olla esimerkiksi uuden yhteispohjoismaisen maaseutututkimusta luotavan lehden perustaminen, jossa Maaseudun Uusi Aika -yhdistys voisi olla yhtenä kantavana voimana, visioi Sulevi.

Maaseutukeskustelu tarvitsee foorumin

– Nykyisellään Maaseudun Uusi Aika -lehden vahvuutena on sen monitieteisyys. Lehdellä on kaikki edellytykset tulla laajasti seuratuksi, mutta sen on

lunastettava paikkansa tiedeyhteisössä. Oikeastaan Maaseudun Uusi Aika ja Maaseudun Tulevaisuus -lehdet voisivat vaihtaa nimiä keskenään, tuumaa Sulevi, tutkimuksellinen Maaseudun Uusi Aika -nimenomaan katsoo tulevaisuuteen. Se tuottaa ja jakaa tietoa maaseudun kehittämiseksi. Maaseudun Tulevaisuuden keskustelu rajoittuu useammin tämän päivän ajankohtaisiin ja jopa edunvalvonnallisiin asioihin.

– Maaseutututkimus on tärkeä ala, ja sen merkitys voi tulevaisuudessa yhä vahvistua. Suomessa maaseutututkimus on ymmärretty turhan kapealaisesti. On harmi ja sääli, että keskustelua hallitsee pääasiassa poliittis-hallinnollinen aluekäsitely. Esimerkiksi historia- ja perinnetieteillä olisi maaseutututkimuksessa paljon annettavaa. Maaseutu on paljon muutakin kuin hallinnollisesti määritetty alue.

Sulevi on osallistunut Maaseudun uusi aika -yhdistyksen maaseutututkijatapaamisiin useana vuotena ja aikoo osallistua tänäkin vuonna. Tutkijatapaamisen teemaa *Maaseutu markkinoilla*, Sulevi pitää hyvänä ja monitahoisena. – Se aukeaa moiseen suuntaan. Sitä voi lähestyä kansantaloustieteen, markkinoinnin, psykologian tai vaikkapa kulttuurintutkimuksen näkökulmasta. Se on myös hyvä otsikko: sanapari on anafora ja noudattaa viskuriperiaatetta, siis sijoittaa pisimmän sanan loppuun, analysoi Sulevi ja vahvistaa samalla kiinnostuksensa kielen ilmiöihin.

Sulevi Riukulehto toimittaa Maaseudun Uusi Aika -lehden numerot 2015.

Kauppi korostaa maaseutututkimuksen saavutettavuuden merkitystä

Päätoimittajakauden vaihtumisen lisäksi lehdessä tapahtuu muitakin muutoksia. Vuodesta 2010 Maaseudun Uusi Aika -lehden toimitussihteerinä toiminut tietokirjailija ja yrittäjä Eila Alho keskittyy vuoden 2015 alusta muihin töihin, joten myös lehden toi-

mitussihteerinä on vaihtunut. Henkilövaihdosten lisäksi muutoksia on luvassa lehden julkaisutavassa. Tähän saakka Maaseudun Uusi Aika -lehteä on julkaistu painettuna ja lehden tekstit ovat olleet vapaasti luettavina sen verkkosivuilla noin vuoden kuluttua. Painettu lehti saa vuoden 2015 alusta

rinnalleen verkkolehden, jonka aineisto on heti vapaasti kaikkien käytettävissä. Tässä työssä on uudella toimitussihteerillä merkittävä rooli, sillä hän on vastuussa myös lehden verkkoversion kehittämisestä. Uudeksi toimitussihteeriksi ja verkkojulkaisun tekijäksi yhdistyksen hallitus valitsi Tekstihuoltamo-nimisen yrityksen.

Tekstihuoltamon takaa löytyy tiedetoimittaja ja yrittäjä Petja Kauppi. Vuonna 1970 Tampereella syntynyt Petja tuntuu sopeutuvan hyvin nykyisten päätoimittajien eteläpohjalaiseen mielenmaiseen eikä ihme: hän on kasvanut ja varttunut Alahärmässä Etelä-Pohjanmaalla. – Juureni ovat syvässä Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla niin pitkälle kuin kirkonkirjoja riittää, ja sieltä päin katson olevani historiallisesti ottaen kotoisin. Omat näkökulmani maaseutuun ovat pienen kirkonkylän jokirannan rintamaille 1970-luvun puolivälissä rakennetulta omakotitaloalueelta, jossa elin nuoruuteni, isovanhempieni pohjalaisilta mautiloilta, joiden päärakennukset lienee pystytetty 1700–1800 -luvuilla ja kantahämäläisestä remonttikohteesta, jonka latti-analusia tyhjennellen ja lahoja nurkkia stressaten vietin muuttaman vuoden. Ne olivat hyviä vuosia, myhäilee Petja.

Hänen nykyinen kotiseutunsa on kuitenkin pääkaupunkiseudulla. – Olen asunut Helsingissä noin puolet keski-ikäisestä elämästäni. Jaan arkeni kahden värikkään teini-ikäisen ja kahden harmaan kissan kanssa. Täällä tutuimpia kulmia ovat mainettaan vihreämpi Itä-Pasila ja Vallila. Rakastan kallioita, metsiä ja luonnonvesiä. Viihdyn hyvin kaupungissa, mutta välillä kaipailen maalle ja merelle. Sekin kyllä onneksi järjestyy.

Maaseudun Uusi Aika -lehden uusi toimitus näyttää muodostuvan sängen kulttuuripitoiseksi päätoimittajan ollessa historioitsija ja toimitussihteerin kansankulttuuriin perehtynyt folkloristi. – Olen väitellyt folkloristiikasta tohtoriksi Helsingin yliopistossa vuonna 2008, kertoo Petja. Hänestä ei silti tullut tutkijaa, vaan yrittäjä. – Sitten perustin

yritykseni Tekstihuoltamon, joka on nykyinen työpaikkani. Teen paljon yhteistyötä sekä yliopistojen että muiden tutkimus- ja kulttuurilaitosten kanssa. Minusta on hienoa, että voin tällä tavoin toimia ikään kuin tieteen kättilönä, vaikka en itse jäänyt tekemään akateemista uraa. Tekstihuoltamolla kilkuttelen pääasiassa kielenhuollon, tietokirjoittamisen, tiedetoimittamisen ja yksinkertaisten mutta tarkoituksenmukaisten verkkosivustojen parissa. Asiakkaina on sekä yksityishenkilöitä että yrityksiä – ja niitä tutkimuslaitoksia.

Tiede ja maaseutu

Lehtenä Maaseudun Uusi Aika ei ollut Petjalle entuudestaan tuttu, mutta aivan tunteuttomaa hän ei ole hyppyä tekemässä. – Mua-lehden kulttuurintutkimuksellinen ote maaseutuun oli tutunomainen, kun ensimmäisen kerran tartuin lehteen. Tämä tapahtui siinä vaiheessa, kun olin hakemassa lehden toimitussihteerin pestiä. Toimitussihteerinä minun ei tarvitse olla perillä niinkään maaseudun tutkimuksesta kuin siitä, miten tutkimusala käsitellään tieteellisessä artikkelissa.

Tiedetoimittajan työ sen sijaan on Petjalle hyvinkin tuttua, sillä hän on ansainnut kannuksensa folkloristien ja kulttuurintutkijoiden Elore-lehden (www.elore.fi) päätoimittajana ja nyttemmin toimitussihteerinä. Elore mainitaan usein yhtenä ensimmäisistä avoimeen saatavuuteen perustuvista tiedejulkaisuista Suomessa. – Elore on perustettu alun perinkin *open access* -verkkolehdeksi jo noin 20 vuotta sitten, mutta vastasin sen teknisen uudistuksen suunnittelusta ja toteutuksesta. Tätä teknistä ja tiedetoimituksellista osaamistani tarjoan myös Mua-lehdelle, muotoilee Petja.

Verkkojulkaiseminen jakaa voimakkaasti mieliteitä yhdistyksen jäsenistössä. Osa kannattaa painettua lehteä, osa olisi valmis siirtymään kokonaan verkkojulkaisemiseen. Uuden toimitussihteerin

mielestä kyse on julkaisumuotoa suuremmasta asiasta. – Siirtyminen printtilehdestä verkkolehdeksi on iso askel. Päämääränä on, että lehti tulisi yhä laajemman lukijakunnan tietoisuuteen ja että maaseudun tutkimus siten tulisi tunnetummaksi. Mielestäni vapaan saatavuuden verkkolehdet ovat samaa jatkumoa suomalaisen kirjastolaitoksen kanssa: osa sitä kansansivistystyötä, jossa laadukkaita lähteitä annetaan kaikkien halukkaiden ulottuville. Saavutettavuus tarkoittaa minulle sitä, että nämä laadukkaat lähteet ovat sekä hyvää suomea että tekniikan osalta yksinkertaisesti luettavissa.

Yksi vahvistuva viestinnän kanava myös tieteellisessä kirjoittamisessa ja julkaisemisessa on Facebook, jonka merkitys tulee varmasti kasvamaan myös tulevaisuudessa. Sosiaalisen median käytöselvitysten mukaan tutkijat eivät ole olleet kovinkaan innokkaita käyttämään Facebookia ja muita sosiaalisen median välineitä hyväkseen tutkimustulosten ja tieteellisten artikkeleiden julkaisemisessa ja levittämisessä. Mitä uusi toimitussihteeri ajattelee Facebookista akateemisessa viestinnässä?– Olen itse ahkera Facebookin käyttäjä ja pidän sitä tehokkaana viestintävälineenä. Varsinkin verkkolehden artikkelien ja muiden juttujen levittämisessäkin se on erinomainen työkalu, jonka käyttöä voisi tehostaa. Olen ajatellut toimitussihteerinä ottaa vastuuta myös siitä puolesta, hahmottelee Petja.

Maaseutututkimuksen näköalapaikalla

Tulevaisuuteen Petja suhtautuu odottavasti. – Maaseudun Uusi Aika -lehden toimitussihteerinä pääsen minulle uudelle näköalapaikalle maaseudun akateemisen tutkimuksen suhteen, ja odotan oppivani paljon samalla, kun omalta osaltani huolehdin siitä, että asiat tulevat sanotuksi hyvällä suomen kielellä, pohtii hän toimitussihteerin rooliaan.

Lehden lisäksi toinen uusi tapa Petjalle tutustua maaseutututkimukseen on yhdistyksen vuosittain järjestämät maaseutututkijatapaamiset. Niihin koontuu vuosittain noin sata maaseudusta kiinnostunutta toimijaa tutkijoista kehittäjiin. – Osallistuin viime vuoden tapaamiseen Pieksämäellä ja tulen mahdollisuuksien mukaan osallistumaan myös tämän vuoden tapaamiseen Säkylässä. On mielenkiintoista nähdä, millaisia näkökulmia ja avauksia tutkijat ja kehittäjät löytävät *Maaseutu markkinoilla* -teemaan liittyen, pohtii Petja.

Maaseudun Uusi Aika -lehden verkkoversioon voi tutustua osoitteessa mua-lehti.fi. Ajankohtaista tiedotusta ja keskustelua voi seurata myös Mua-yhdistyksen Facebook-sivulla.

Mua-lehti verkossa

Ita debis con repudam quae sit am, quae natem fugia pos illiquiatum sin peliquatium inustectur? Quis adi alis as eliquidundit officiis eium et volese prepudipsus sunt harchit, acesequi alicime voluptat.

Hent id maios volut eos ipsaestio maxime rehenim ustibusam, intibusae presserat.

Accuptassit odit, simus.

Tem unt mos resequo explicilic totatio te net autempo restota secto quaspelique volestem. Facerum que

mua-lehti

Maaseudun UUSI AIKA
-verkkolehti